

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/145961,Briefing-prasowy-poswiecony-obcojezycznym-publickacjom-IPN-w-65-rocznice-Czerwca-.html>
24.04.2024, 07:20

Briefing prasowy poświęcony obcojęzycznym publikacjom IPN w 65. rocznicę Czerwca '56 - 24 czerwca 2021

Podczas spotkania z mediami została zaprezentowana nowa anglojęzyczna i niemieckojęzyczna publikacja „28 June 1956 in Poznań. One of the first months of Polish freedom / 28 Juni 1956 in Posen. Der erste der polnischen Monate der Freiheit [28 czerwca 1956 r. Pierwszy z polskich miesięcy]”. W briefingu wzięli udział: dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej oraz autorzy publikacji: prof. Stanisław Jankowiak (Uniwersytet im Adama Mickiewicza), dr hab. Rafał Reczek (dyrektor Oddziału IPN w Poznaniu) i dr Rafał Kościański (naczelnik Archiwum IPN w Poznaniu).

Retransmisja briefingu na kanale IPNtv

Na przypadającą w tym roku 65. rocznicę Poznańskiego Czerwca 1956 redaktorzy wydanych w 2012 i 2016 r. dwóch tomów źródeł przedstawiających przyczyny, przebieg oraz skutki wybuchu protestu poznańskich robotników, przygotowali monografię na ten temat w języku angielskim i niemieckim. Publikacja jest adresowana do tych, którzy chcą poznać okoliczności oraz konsekwencje wybuchu Powstania Poznańskiego '56.

11 lat po tym jak Polska znalazła się w sowieckiej strefie wpływów - w czerwcu 1956 roku tysiące robotników poznańskich zakładów pracy wyszło na ulice tego miasta domagając się chleba i wolności. Przeciwko tym ludziom władza wytoczyła czołgi. Polała się krew. Zginęły dziesiątki osób, setki trafiły do więzień. Ale tego pragnienia wolności nie dało się zatrzymać. Kilka miesięcy później, w październiku to polskie marzenie o wolności zostało podjęte przez naród węgierski. Ich pragnienie życia w niepodległym państwie zostało zdławione przez sowieckie czołgi. Dzisiaj żyjemy w wolnej Polsce, ale musimy pamiętać o wszystkich, którym to zawdzięczamy.

**- powiedział podczas briefingu dr Jarosław Szarek,
prezes IPN**

Nowa publikacja porusza również rzadziej podejmowany przez polskich historyków temat reakcji na sytuację w Polsce wybranych państw bloku

komunistycznego oraz świata zachodniego. Współczesna literatura historyczna dotyka również politykę pamięci. Czytelnik anglo- i niemieckojęzyczny będzie miał możliwość dowiedzieć się, że mieszkańcy Polski i całej Europy Środkowej mogli upomnieć się o pamięć bohaterów dopiero po powstaniu „Solidarności”.

Książkę wzbogacają 63 ilustracje, pomocne w zrozumieniu przemarszu robotników i walk na terenie miasta. Czytelnik znajdzie również 16 dokumentów źródłowych.

Ofiary poznańskiego czerwca, których symbolem jest 13-letni Romek Strzałkowski, wołają o naszą pamięć. Dzisiaj obok ulicy Strzałkowskiego w Poznaniu, mamy ulicę Petera Mansfelda - ofiarę węgierskiego powstania.

Świat zachodni dowiedział się o wydarzeniach w Polsce dzięki uczestnikom Międzynarodowych Targów Poznańskich którzy byli świadkami masakry na ulicach Poznania. Następne robotnicze bunty: Grudzień 1970, Radom i Ursus 1976, a cztery lata później - 1980 - narodziny „Solidarności” - zmieniły bieg historii i przyniosły nam wolność. Ale na początku był „Poznań”.

- dodał dr Jarosław Szarek, prezes IPN

Dr hab. Rafał Reczek (dyrektor OIPN w Poznaniu) podczas briefingu w 65. rocznicę Czerwca '56 - 24 czerwca 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Prof. Stanisław Jankowiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) podczas briefingu w 65. rocznicę Czerwca '56 - 24 czerwca 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Dr Rafał Kościański (naczelnik AIPN w Poznaniu) podczas briefingu w 65. rocznicę Czerwca '56 - 24 czerwca 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Briefing prasowy
poświęcony
obcojęzycznym
publikacjom IPN w 65.
rocznicę Czerwca '56 –
24 czerwca 2021. Fot.
Piotr Zycieński (IPN)

Publikacja powstała dzięki współpracy Instytutu Pamięi Narodowej Oddział w Poznaniu oraz Wydziału Historii UAM w Poznaniu.

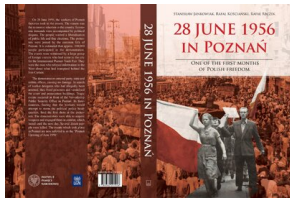
Fragmenty publikacji *28 June 1956 in Poznań. One of the first months of Polish freedom* [tekst źródłowy w jęz. polskim]:

„28 czerwca 1956 r. robotnicy z poznańskich zakładów pracy wyszli na ulicę. Powodem strajku była sytuacja gospodarcza kraju. Obok postulatów ekonomicznych pojawiły się hasła polityczne. Domagano się liberalizacji życia publicznego oraz przeprowadzenia wolnych wyborów. Do strajkujących przyłączyli się zwykli mieszkańcy Poznania. Szacuje się, że w demonstracji brało udział ok. 100 tys. osób. Świadcami wydarzeń była liczna grupa obcokrajowców, którzy przebywali w mieście na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Oni przekazali na Zachód informację o tym co wydarzyło się za „żelazną kurtyną”.

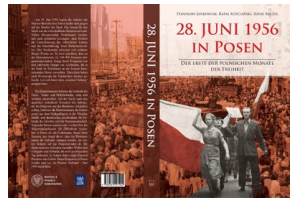
„Demonstranci wkroczyli do budynków zajmowanych przez władze partyjne, państwowe oraz milicyjne nie wyrządzając szkód. W poszukiwaniu rzekomo zatrzymanych przedstawicieli robotników rozmawiających z władzami, uwolnili przetrzymywanych więźniów, zdemolowali pomieszczenia sądu i prokuratury. Tragiczne sceny rozegrały się przed siedzibą Wojewódzkiego Urzędu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego w Poznaniu. Funkcjonariusze obawiając się, że robotnicy będą chcieli wtargnąć do siedziby policji politycznej, oddali pierwsze strzały do protestujących. Demonstranci zdobyli broń i rozpoczęła się walka, która trwała jeszcze w dniu następnym. Zginęło kilkadziesiąt osób. Wydarzenia, które rozegrały się w Poznaniu określa się dziś m.in. terminem Powstanie Poznańskie - Czerwiec 1956 r.”

„Times” zamieścił sprawozdanie swego specjalnego korespondenta z Warszawy, w którym pisał on: „Dokładne przyczyny tych demonstracji, które czasami miały aspekt strajku generalnego, nie są jeszcze jasne, ale pozostają w związku z niezadowoleniem w przemyśle w różnych częściach kraju, w wyniku zbyt niskich płac i zbyt trudnych warunków życiowych, spowodowanych przesadnym tempem uprzemysłowienia Polski. Polityczna atmosfera, wydatnie odprężona w czasie ostatnich miesięcy, niewątpliwie zachęciła przywódców do publicznego wysunięcia tych bolączek. Organizacja demonstracji właśnie w

tym czasie w Poznaniu, wobec wielkiej liczby cudzoziemców, którzy tam przebywają, była jak się zdaje, obliczona na to, aby uzyskać maksimum rozgłosu, zwłaszcza na Zachodzie”.

28 June 1956 in Poznań.
One of the first months
of Polish freedom

28. Juni 1956 in Posen.
Der erste der
polnischen Monate der
Freiheit

Zobacz też:

- [Czerwiec 1956 w publikacjach Instytutu Pamięi Narodowej](#)
- [Artykuły poświęcone Czerwcowi '56 na portalu przystanekhistoria.pl](#)
- [„Poznański Czerwiec 1956” na portalu „Polskie Miesiące”](#)
- [65. rocznica Poznańskiego Czerwca 1956](#)